श्रीमद् भागवत का यह सार
भगवद् भक्ति ही आधार

श्रीमद्भागवत रसिक कुटुंब

UG-11.11- द्वितीय सोपान

स्व धाम प्रस्थान को देखो हो रहे श्री कृष्ण तैयार।
उद्धृत किए उद्धव समक्ष अद्भुत अनमोल उद्गार।।

नारायणं(न्) नमस्कृत्य, नरं(ञ्) चैव नरोत्तमम्।
देवीं(म्) सरस्वतीं(म्) व्यासं(न्), ततो जयमुदीरयेत्॥

nārāyaṇaṃ(n) namaskṛtya, naraṃ(ñ)caiva narottamam
devīṃ(m) sarasvatīṃ(m) vyāsaṃ(n), tato jayamudīrayet

नामसङ्कीर्तनं(म्) यस्य, सर्वपापप्रणाशनम्।
प्रणामो दुःखशमनस्, तं(न्) नमामि हरिं(म्) परम्॥

nāmasaṅkīrtanaṃ(m) yasya, sarvapāpapraṇāśanam
praṇāmo duḥkhaśamanas, taṃ(n) namāmi hariṃ(m) param

श्रीमद्भागवतमहापुराणम्
एकादशः स्कन्धः
॥ अथैकादशोऽध्यायः ॥

ŚrīmadBhāgawatamahāpurāṇam
Ekādaśḥ skandhaḥ
.. Athaikādaśo'dhyāyaḥ ..

श्रीभगवानुवाच

बद्धो मुक्त इति व्याख्या, गुणतो मे न वस्तुतः ।
गुणस्य मायामूलत्वान्- न मे मोक्षो न बन्धनम् ॥ 1॥

śrībhagavānuvāca

baddho mukta iti vyākhyā, guṇato me na vastutaḥ .

guṇasya māyāmūlatvān- na me mokṣo na bandhanam .. 1..

māyā+ mūlat+ vān

शोकमोहौ सुखं(म्) दुःखं(न्), देहापत्तिश्च मायया ।

स्वप्नो यथाऽऽत्मनः(ख्) ख्यातिः(स्), सं(व्)सृतिर्न तु वास्तवी ॥ 2॥

śokamohau sukhaṃ(m) duḥkhaṃ(n), dehāpattiśca māyayā .

svapno yathā''tmanaḥ(kh) khyātiḥ(s), saṃ(v)sṛtirna tu vāstavī .. 2..

dehāpat+ tiśca, saṃ(v)sṛtir+ na

विद्याविद्ये मम तनू , विद्ध्युद्धव शरीरिणाम् ।

मोक्षबन्धकरी आद्ये, मायया मे विनिर्मिते ॥ 3॥

vidyāvidye mama tanū, viddhyuddhava śarīriṇām .

mokṣabandhakarī ādye, māyayā me vinirmite .. 3..

vid+ dhyud+ dhava

एकस्यैव ममां(व्)शस्य, जीवस्यैव महामते ।

बन्धोऽस्याविद्ययानादिर्- विद्यया च तथेतरः ॥ 4॥

ekasyaiva mamāṃ(v)śasya, jīvasyaiva mahāmate .

bandho'syāvidyayānādir- vidyayā ca tathetaraḥ .. 4..

bandho's+ yāvidyayā+ nādir

अथ बद्धस्य मुक्तस्य, वैलक्षण्यं(म्) वदामि ते ।

विरुद्धधर्मिणोस्तात, स्थितयोरेकधर्मिणि ॥ 5॥

atha baddhasya muktasya, vailakṣaṇyaṃ(m) vadāmi te .

viruddhadharmiṇostāta, sthitayorekadharmiṇi .. 5..

viruddha+ dharmiṇos+ tāta, sthita+ yore+ kadharmiṇi

सुपर्णावेतौ सदृशौ सखायौ,
यदृच्छयैतौ कृतनीडौ च वृक्षे ।
एकस्तयोः(ख्) खादति पिप्पलान्न-
मन्यो निरन्नोऽपि बलेन भूयान् ॥ 6॥

suparṇāvetau sadṛśau sakhāyau
yadṛcchayaitau kṛtanīḍau ca vṛkṣe .
ekastayoḥ(kh) khādati pippalānna-
manyo niranno'pi balena bhūyān .. 6..

suparṇā+ vetau, yadṛc+ chayaitau,
pip+ palān+ na, niran+ no'pi

आत्मानमन्यं(ञ्) च स वेद विद्वा-
नपिप्पलादो न तु पिप्पलादः ।
योऽविद्यया युक् स तु नित्यबद्धो,
विद्यामयो यः(स्) स तु नित्यमुक्तः ॥ 7॥

ātmānamanyaṃ(ñ) ca sa veda vidvā-
napippalādo na tu pippalādaḥ .
yo'vidyayā yuk sa tu nityabaddho
vidyāmayo yaḥ(s) sa tu nityamuktaḥ .. 7..

ātmā+ namanyaṃ(ñ), napip+ palādo

देहस्थोऽपि न देहस्थो, विद्वान् स्वप्नाद् यथोत्थितः ।
अदेहस्थोऽपि देहस्थः(ख्), कुमतिः(स्) स्वप्नदृग् यथा ॥ 8॥

dehastho'pi na dehastho, vidvān svapnādyathotthitaḥ .
adehastho'pi dehasthaḥ(kh), kumatiḥ(s) svapnadṛg yathā .. 8..

adehas+ tho'pi

इन्द्रियैरिन्द्रियार्थेषु , गुणैरपि गुणेषु च ।
गृह्यमाणेष्वहं(ङ्)कुर्यान्- न विद्वान् यस्त्वविक्रियः ॥ 9॥

indriyairindriyārtheṣu, guṇairapi guṇeṣu ca .
gṛhyamāṇeṣvahaṃ(ṅ)kuryān -na vidvān yastvavikriyaḥ .. 9..

indriyai+ rindri+ yārtheṣu, gṛhya+ māṇeṣ+ vahaṃ(ṅ)+ kuryān, yastva+ vikriyaḥ

दैवाधीने शरीरेऽस्मिन्, गुणभाव्येन कर्मणा ।
वर्तमानोऽबुधस्तत्र, कर्तास्मीति निबद्ध्यते ॥ 10॥

daivādhīne śarīre'smin, guṇabhāvyena karmaṇā .
vartamāno'budhastatra, kartāsmīti nibaddhyate .. 10..

vartamāno'+ budhas+ tatra, nibad+ dhyate

एवं(म्) विरक्तः(श्) शयने, आसनाटनमज्जने ।
दर्शनस्पर्शनघ्राण- भोजनश्रवणादिषु ॥ 11॥

evaṃ(m) viraktaḥ(ś) śayane, āsanāṭanamajjane .
darśanasparśanaghrāṇa- bhojanaśravaṇādiṣu .. 11..

āsanā+ ṭana+ majjane, darśana+ sparśa+ naghrāṇa, bhojana+ śravaṇā+ diṣu

न तथा बद्ध्यते विद्वां(व्)स्- तत्र तत्रादयन् गुणान् ।
प्रकृतिस्थोऽप्यसं(व्)सक्तो, यथा खं(म्) सवितानिलः ॥ 12॥

na tathā badhyate vidvāṃ(v)s- tatra tatrādayan guṇān .
prakṛtistho'pyasaṃ(v)sakto, yathā khaṃ(m) savitānilaḥ .. 12..

prakṛtistho'+ pyasaṃ(v)sakto

वैशारद्येक्षयासं(ङ्)ग- शितया छिन्नसं(व्)शयः ।
प्रतिबुद्ध इव स्वप्नान्- नानात्वाद् विनिवर्तते ॥ 13॥

vaiśāradyekṣayāsaṃ(ṅ)ga- śitayā chinnasaṃ(v)śayaḥ .
pratibuddha iva svapnān- nānātvād vinivartate .. 13..

vaiśā+ radyekṣayā+ saṃ(ṅ)ga, chin+ nasaṃ(v)śayaḥ

यस्य स्युर्वीतसं(ङ्)कल्पाः(फ्), प्राणेन्द्रियमनोधियाम् ।
वृत्तयः(स्) स विनिर्मुक्तो, देहस्थोऽपि हि तद्गुणैः ॥ 14॥

yasya syurvītasaṃ(ṅ)kalpāḥ(ph), prāṇendriyamanodhiyām .
vṛttayaḥ(s) sa vinirmukto, dehastho'pi hi tadguṇaiḥ .. 14..

syur+ vīta+ saṃ(ṅ)kalpāḥ(ph), prāṇendriya+ manodhiyām, dehas+ tho'pi

यस्यात्मा हिं(व्)स्यते हिं(व्)स्रैर्- येन किं(ञ्)चिद् यदृच्छया ।
अर्च्यते वा क्वचित्तत्र, न व्यतिक्रियते बुधः ॥ 15॥

yasyātmā hiṃ(v)syate hiṃ(v)srair- yena kiṃ(ñ)cid yadṛcchayā .
arcyate vā kvacittatra, na vyatikriyate budhaḥ .. 15..

hiṃ(v)s+ rair, kvacit+ tatra, vyati+ kriyate

न स्तुवीत न निन्देत, कुर्वतः(स्) साध्वसाधु वा ।
वदतो गुणदोषाभ्यां(म्), वर्जितः(स्) समदृङ्मुनिः ॥ 16॥

na stuvīta na nindeta, kurvataḥ(h) sādhvasādhu vā .
vadato guṇadoṣābhyāṃ(m), varjitaḥ(s) samadṛṅmuniḥ .. 16..

न कुर्यान्न वदेत् किं(ञ्)चिन्- न ध्यायेत् साध्वसाधु वा ।
आत्मारामोऽनया वृत्त्या, विचरेज्जडवन्मुनिः ॥ 17॥

na kuryānna vadetkiṃ(ñ)cin- na dhyāyet sādhvasādhu vā .
ātmārāmo'nayā vṛttyā, vicarejjaḍavanmuniḥ .. 17..

sādhva+ sādhu, ātmā+ rāmo'+ nayā, vicarej+ jaḍa+ vanmuniḥ

शब्दब्रह्मणि निष्णातो, न निष्णायात् परे यदि ।
श्रमस्तस्य श्रमफलो, ह्यधेनुमिव रक्षतः ॥ 18॥

śabdabrahmaṇi niṣṇāto, na niṣṇāyāt pare yadi .
śramastasya śramaphalo, hyadhenumiva rakṣataḥ .. 18..

śabda+ brahmaṇi, hyadhe+ numiva

गां(न्) दुग्धदोहामसतीं(ञ्) च भार्यां(न्),

देहं(म्) पराधीनमसत्प्रजां(ञ्) च ।

वित्तं(न्) त्वतीर्थीकृतमं(ङ्)ग वाचं(म्),

हीनां(म्) मया रक्षति दुःखदुःखी ॥ 19॥

gāṃ(n) dugdhadohāmasatīṃ(ñ) ca bhāryāṃ(n)

dehaṃ(m) parādhīnamasatprajāṃ(ñ) ca .

vittaṃ(n) tvatīrthīkṛtamaṃ(ṅ)ga vācaṃ(m)

hīnāṃ(m) mayā rakṣati duḥkhaduḥkhī .. 19..

dugdhadohā+ masatīṃ(ñ), parādhī+ namasat+ prajāṃ(ñ), tvatīrthī+ kṛtamaṃ(ṅ)ga

यस्यां(न्) न मे पावनमं(ङ्)ग कर्म,

स्थित्युद्भवप्राणनिरोधमस्य ।

लीलावतारेप्सितजन्म वा स्याद्-

वन्ध्यां(ङ्) गिरं(न्) तां(म्) बिभृयान्न धीरः ॥ 20॥

yasyāṃ(n) na me pāvanamaṃ(ṅ)ga karma,

sthityudbhavaprāṇanirodhamasya .

līlāvatārepsitajanma vā syād-

vandhyāṃ(ṅ) giraṃ(n) tāṃ(m) bibhṛyānna dhīraḥ .. 20..

sthityud+ bhavaprāṇa+ niro+ dhamasya, līlā+ vatārep+ sitajanma

एवं(ञ्) जिज्ञासयापोह्य, नानात्वभ्रममात्मनि ।

उपारमेत विरजं(म्), मनो मय्यर्प्य सर्वगे ॥ 21॥

evaṃ(ñ) jijñāsayāpohya, nānātvabhramamātmani .

upārameta virajaṃ(m), mano mayyarpya sarvage .. 21..

jijñāsayā+ pohya, nānātva+ bhrama+ mātmani, mayyar+ pya

यद्यनीशो धारयितुं(म्), मनो ब्रह्मणि निश्चलम् ।
मयि सर्वाणि कर्माणि, निरपेक्षः(स्) समाचर ॥ 22॥

yadyanīśo dhārayituṃ(m), mano brahmaṇi niścalam .
mayi sarvāṇi karmāṇi, nirapekṣaḥ(s) samācara .. 22..

श्रद्धालुर्मे कथाः(श्) शृण्वन्, सुभद्रा लोकपावनीः ।
गायन्ननुस्मरन् कर्म, जन्म चाभिनयन् मुहुः ॥ 23॥

śraddhālurme kathāḥ(ś) śṛṇvan, subhadrā lokapāvanīḥ .
gāyannanusmaran karma, janma cābhinayan muhuḥ .. 23..

gāyan+ nanu+ smaran

मदर्थे धर्मकामार्था- नाचरन् मदपाश्रयः ।
लभते निश्चलां(म्) भक्तिं(म्), मय्युद्धव सनातने ॥ 24॥

madarthe dharmakāmārthā- nācaran madapāśrayaḥ .
labhate niścalāṃ(m) bhaktiṃ(m), mayyuddhava sanātane .. 24..

mayyud+ dhava

सत्सं(ङ्)गलब्धया भक्त्या , मयि मां(म्) य उपासिता ।
स वै मे दर्शितं(म्) सद्भि- रं(ञ्)जसा विन्दते पदम् ॥ 25॥

Satsaṃ(ṅ)galabdhayā bhaktyā, mayi māṃ(m) ya upāsitā .
sa vai me darśitaṃ(m) sadbhi- raṃ(ñ)jasā vindate padam .. 25..

Satsa**ṃ**(**ṅ**)ga+ labdhay**ā**

उद्धव उवाच

साधुस्तवोत्तमश्लोक, मतः(ख्) कीदृग्विधः(फ्) प्रभो ।
भक्तिस्त्वय्युपयुज्येत, कीदृशी सद्भिराद‍ृता ॥ 26॥

uddhava uvāca

sādhustavottamaśloka, mataḥ(kh) kīdṛgvidhaḥ(ph) prabho .
bhaktistvayyupayujyeta, kīdṛśī sadbhirādṛtā .. 26..

sadhus+ tavot+ tamaśloka, kīdṛg+ vidhaḥ(ph),
bhaktis+ tvayyupa+ yujyeta, sad+ bhirā+ dṛtā

एतन्मे पुरुषाध्यक्ष, लोकाध्यक्ष जगत्प्रभो ।
प्रणतायानुरक्ताय, प्रपन्नाय च कथ्यताम् ॥ 27॥

etanme puruṣādhyakṣa, lokādhyakṣa jagatprabho .
praṇatāyānuraktāya, prapannāya ca kathyatām .. 27..

praṇatāyā+ nuraktāya

त्वं(म्) ब्रह्म परमं(म्) व्योम, पुरुषः(फ्) प्रकृतेः(फ्) परः ।
अवतीर्णोऽसि भगवन्, स्वेच्छोपात्तपृथग्वपुः ॥ 28॥

tvaṃ(m) brahma paramaṃ(m) vyoma, puruṣaḥ(ph) prakṛteḥ(ph) paraḥ .
avatīrṇo'si bhagavan, svecchopāttapṛthagvapuḥ .. 28..

sveccho+ pāt+ taṛthag+ vapuḥ

श्रीभगवानुवाच

कृपालुरकृतद्रोहस्- तितिक्षुः(स्) सर्वदेहिनाम् ।
सत्यसारोऽनवद्यात्मा, समः(स्) सर्वोपकारकः ॥ 29॥

śrībhagavānuvāca

kṛpālurakṛtadrohas- titikṣuḥ(s) sarvadehinām .
satyasāro'navadyātmā, samaḥ(s) sarvopakārakaḥ .. 29..

kṛpālu+ rakṛta+ drohas, satyasāro'+ navadyātmā, sarvo+ pakārakaḥ

कामैरहतधीर्दान्तो, मृदुः(श्) शुचिरकिं(ञ्)चनः ।
अनीहो मितभुक् शान्तः(स्), स्थिरो मच्छरणो मुनिः ॥ 30॥

Kāmairahatadhīrdānto, mṛduḥ(ś) śucirakiṃ(ñ)canaḥ .

anīho mitabhuk śāntaḥ(s), sthiro maccharaṇo muniḥ .. 30..

Kāmai+ rahatadhīr+ dānto, śuci+ rakiṃ(ñ)canaḥ

अप्रमत्तो गभीरात्मा, धृतिमां(ञ्)जितषड्गुणः ।

अमानी मानदः(ख्) कल्पो, मैत्रः(ख्) कारुणिकः(ख्) कविः ॥ 31 ॥

apramatto gabhīrātmā, dhṛtimāṃ(ñ)jitaṣaḍguṇaḥ .

amānī mānadaḥ(kh) kalpo, maitraḥ(kh) kāruṇikaḥ(kh) kaviḥ .. 31..

dhṛti+ māṃ(ñ)jita+ ṣaḍguṇaḥ

आज्ञायैवं(ङ्) गुणान् दोषान्, मयाऽऽदिष्टानपि स्वकान् ।

धर्मान् सन्त्यज्य यः(स्) सर्वान्, मां(म्) भजेत स सत्तमः ॥ 32 ॥

ājñāyaivaṃ(ṇ) guṇān doṣān, mayā''diṣṭānapi svakān .

dharmān santyajya yaḥ(s) sarvān, māṃ(m) bhajeta sa sattamaḥ .. 32..

mayā''+ diṣṭā+ napi, san+ tyajya

ज्ञात्वाज्ञात्वाथ ये वै मां(म्), यावान् यश्चास्मि यादृशः ।

भजन्त्यनन्यभावेन, ते मे भक्ततमा मताः ॥ 33 ॥

jñātvājñātvātha ye vai māṃ(m), yāvān yaścāsmi yādṛśaḥ .

bhajantyananyabhāvena, te me bhaktatamā matāḥ .. 33..

jñātvā+ jñātvā+ tha, yaś+ cāsmi, bhajantya+ nanya+ bhāvena

मल्लिङ्गमद्भक्तजन- दर्शनस्पर्शनार्चनम् ।

परिचर्या स्तुतिः(स्) प्रह्व- गुणकर्मानुकीर्तनम् ॥ 34 ॥

malliṅgamadbhaktajana- darśanasparśanārcanam .

paricaryā stutiḥ(s) prahva - guṇakarmānukīrtanam .. 34..

malliṅ+ gamad+ bhaktajana,darśana+ sparśa+ nārcanam,

guṇakarmā+ nukīrtanam

मत्कथाश्रवणे श्रद्धा, मदनुध्यानमुद्धव ।
सर्वलाभोपहरणं(न्), दास्येनात्मनिवेदनम् ॥ 35॥

matkathāśravaṇe śraddhā, madanudhyānamuddhava .
sarvalābhopaharaṇaṃ(n), dāsyenātmanivedanam .. 35..

madanudhy**ā+** namuddhava, sarval**ā**bho+ pahara**ṇ**a**ṃ**(n),
d**ā**syen**ā**t+ manivedanam

मज्जन्मकर्मकथनं(म्), मम पर्वानुमोदनम् ।
गीतताण्डववादित्र- गोष्ठीभिर्मद्गृहोत्सवः ॥ 36॥

majjanmakarmakathanaṃ(m), mama parvānumodanam .
gītatāṇḍavavāditra- goṣṭhībhirmadgṛhotsavaḥ .. 36..

majjanma+ karmakathana**ṃ**(m), parv**ā+** numodanam,
g**ī**ta+ t**āṇḍ**a+ vav**ā**ditra- go**ṣṭ**h**ī**bhir+ mad+ g**ṛ**hotsava**ḥ**

यात्रा बलिविधानं(ञ्) च, सर्ववार्षिकपर्वसु ।
वैदिकी तान्त्रिकी दीक्षा, मदीयव्रतधारणम् ॥ 37॥

yātrā balividhānaṃ(ñ) ca, sarvavārṣikaparvasu .
vaidikī tāntrikī dīkṣā, madīyavratadhāraṇam .. 37..

sarva+ v**ā**r**ṣ**i+ kaparvasu, mad**ī+** yavrata+ dh**ā**ra**ṇ**am

ममार्चास्थापने श्रद्धा, स्वतः(स्) सं(व्)हत्य चोद्यमः ।
उद्यानोपवनाक्रीड- पुरमन्दिरकर्मणि ॥ 38॥

mamārcāsthāpane śraddhā, svataḥ(s) saṃ(v)hatya codyamaḥ .
udyānopavanākrīḍa, puramandirakarmaṇi .. 38..

mam**ā**r+ c**ā**sth**ā**pane, udy**ā**no+ pavan**ā+** kr**īḍ**a, puramandi+ rakarma**ṇ**i

सम्मार्जनोपलेपाभ्यां(म्), सेकमण्डलवर्तनैः ।
गृहशुश्रूषणं(म्) मह्यं(न्), दासवद् यदमायया ॥ 39॥

sammārjanopalepābhyāṃ(m), sekamāṇḍalavartanaiḥ .

gṛhaśuśrūṣaṇaṃ(m) mahyaṃ(n), dāsavad yadamāyayā .. 39..

sammār+ jano+ palepābhyāṃ(m), sekamaṇḍa+ lavartanaiḥ, gṛha+ śuśrū+ ṣaṇaṃ(m)

अमानित्वमदम्भित्वं(ङ्), कृतस्यापरिकीर्तनम् ।

अपि दीपावलोकं(म्) मे, नोपयुञ्ज्यान्निवेदितम् ॥ 40॥

amānitvamadambhitvaṃ(ṅ), kṛtasyāparikīrtanam .

api dīpāvalokaṃ(m) me, nopayuñjyānniveditam .. 40..

amā+ nitva+ madam+ bhitvaṃ(ṅ), kṛtasyā+ parikīrtanam, dīpā+ valokaṃ(m),

nopa+ yuñjyān+ niveditam

यद् यदिष्टतमं(म्) लोके, यच्चातिप्रियमात्मनः ।

तत्तन्निवेदयेन्मह्यं(न्), तदानन्त्याय कल्पते ॥ 41॥

yad yadiṣṭatamaṃ(m) loke, yaccātipriyamātmanaḥ .

tattannivedayenmahyaṃ(n), tadānantyāya kalpate .. 41..

yaccāti+ priya+ mātmanaḥ, tat+ tan+ niveda+ yen+ mahyaṃ(n), tadā+ nanty

सूर्योऽग्निर्ब्राह्मणो गावो, वैष्णवः(ख्) खं मरुज्जलम् ।

भूरात्मा सर्वभूतानि, भद्र पूजापदानि मे ॥ 42॥

sūryo'gnirbrāhmaṇo gāvo, vaiṣṇavaḥ(kh) khaṃ marujjalam .

bhūrātmā sarvabhūtāni, bhadra pūjāpadāni me .. 42..

sūryo'gnir+ brāhmaṇo

सूर्ये तु विद्यया त्रय्या, हविषाग्नौ यजेत माम् ।

आतिथ्येन तु विप्राग्र्ये, गोष्वं(ङ्)ग यवसादिना ॥ 43॥

sūrye tu vidyayā trayyā, haviṣāgnau yajeta mām .

ātithyena tu viprāgrye, goṣvaṃ(ṅ)ga yavasādinā .. 43..

वैष्णवे बन्धुसत्कृत्या, हृदि खे ध्याननिष्ठया ।
वायौ मुख्यधिया तोये, द्रव्यैस्तोयपुरस्कृतैः ॥ 44॥

vaiṣṇave bandhusatkṛtyā, hṛdi khe dhyānaniṣṭhayā .
vāyau mukhyadhiyā toye, dravyaistoyapuraskṛtaiḥ .. 44..

bandhu+ sat+ kṛtyā, dhyā+ naniṣṭhayā, dravyais+ toya+ puraskṛtaiḥ

स्थण्डिले मन्त्रहृदयैर्- भोगैरात्मानमात्मनि ।
क्षेत्रज्ञं(म्) सर्वभूतेषु , समत्वेन यजेत माम् ॥ 45॥

sthaṇḍile mantrahṛdayair- bhogairātmānamātmani .
kṣetrajñaṃ(m) sarvabhūteṣu, samatvena yajeta mām .. 45..

bhogai+ rātmā+ namātmani

धिष्ण्येष्वेष्विति मद्रूपं(म्), शङ्खचक्रगदाम्बुजैः ।
युक्तं(ञ्) चतुर्भुजं(म्) शान्तं(न्), ध्यायन्नर्चेत् समाहितः ॥ 46॥

dhiṣṇyeṣveṣviti madrūpaṃ(m), śaṅkhacakragadāmbujaiḥ .
yuktaṃ(ñ) caturbhujaṃ(m) śāntaṃ(n), dhyāyannarcet samāhitaḥ .. 46..

dhiṣṇyeṣ+ veṣviti, śaṅkha+ cakra+ gadāmbujaiḥ, dhyāyan+ narcet

इष्टापूर्तेन मामेवं(म्), यो यजेत समाहितः ।
लभते मयि सद्भक्तिं(म्), मत्स्मृतिः(स्) साधुसेवया ॥ 47॥

iṣṭāpūrtena māmevaṃ(m), yo yajeta samāhitaḥ .
labhate mayi sadbhaktiṃ(m), matsmṛtiḥ(s) sādhusevayā .. 47..

प्रायेण भक्तियोगेन , सत्सं(ङ्)गेन विनोद्धव ।
नोपायो विद्यते सध्र्यङ्- प्रायणं(म्) हि सतामहम् ॥ 48॥

prāyeṇa bhaktiyogena, satsaṃ(ṅ)gena vinoddhava .
nopāyo vidyate sadhryaṅ- prāyaṇaṃ(m) hi satāmaham .. 48..

अथैतत् परमं(ङ्) गुह्यं(म्), शृण्वतो यदुनन्दन ।
सुगोप्यमपि वक्ष्यामि , त्वं(म्) मे भृत्यः(स्) सुहृत् सखा ॥ 49॥

Athaitat paramaṃ(ṅ) guhyaṃ(m), śṛṇvato yadunandana .
sugopyamapi vakṣyāmi, tvaṃ(m) me bhṛtyaḥ(s) suhṛt sakhā .. 49..

sugop+ yamapi

इति श्रीमद्भागवते महापुराणे पारमहंस्यां
संहितायामेकादशस्कन्धे एकादशोऽध्यायः ॥11॥

iti śrīmadbhāgavate mahāpurāṇe pāramahaṃsyāṃ
saṃhitāyāṃ ekādaśaskandhe ekādaśo'dhyāyaḥ .. 11..

ॐ पूर्णमदः(फ्) पूर्णमिदं(म्)पूर्णात्पूर्णमुदच्यते
पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमेवावशिष्यते।।
ॐ शान्तिः(श्)शान्तिः(श्)शान्तिः।।

Om Pūrṇamadah(ph) Pūrṇamidaṃ(m) PūrṇātPūrṇamudacyate|
Pūrṇasya Pūrṇamādāya Pūrṇamevāvashiṣyate ||
Om Shāntih(ś) Shāntih(ś) Shāntih ||